

Förvaltare

Förutsättningar för förvaltare

Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande är ur stånd att vårda sig själv eller sin egendom, får tingsrätten besluta att anordna förvaltare för hen. Förvaltare får inte anordnas, om det är tillräckligt att godmanskap anordnas eller att den enskilde på något annat, mindre ingripande sätt får hjälp. Förvaltare ska anpassas till den enskildes behov i varje särskilt fall och får begränsas till att avse viss egendom eller angelägenhet.

Omprovning av förvaltare

Ett förvaltare är något av det mest ingripande i den personliga integriteten som någon kan råka ut för och ska inte pågå längre än nödvändigt. Varje år ska överförmyndarkansliet granska alla förvaltare för att se om det finns skäl att de ska upphöra eller anpassas bättre till huvudmannens behov. Det framgår av förmyndarskapsförordningen 5 §.

När kan det vara aktuellt med förvaltare

En förutsättning för förvaltare är att det finns risk att huvudmannen, på egen hand, eller efter påtryckningar av andra, agerar till skada för sig själv eller sin egendom. Några exempel på när det kan vara aktuellt med förvaltare är t.ex.

- Om huvudmannen ingår olika förbindelser/avtal t.ex. tecknande av olika mobilabonnemang eller som är omdömeslös i sitt handlande på så sätt att det skadar ekonomin. Ökar skulderna kan personen i slutändan riskera att vråkas från sin bostad.
- I vissa fall kan förvaltare behövas för att skydda personen från att bli utnyttjad ekonomiskt. Det kan finnas närstående som utövar påtryckningar för att få pengar av huvudmannen som i sin tur kan ha svårt att säga nej. I andra fall där det kan vara aktuellt med förvaltare är när någon på grund av sin funktionsnedsättning inte förstår pengars värde och ger bort sina pengar.

När ska förvaltare upphöra

Om personen kan få hjälp genom mindre ingripande sätt ska förvaltare upphöra helt eller delvis. Det kan t.ex. vara en person som tidigare haft ett tvångsmässigt köpebeteende men som fått hjälp med detta och risken för skadliga handlingar har upphört/minskat. Ett annat exempel är personer som inte längre företar några skadliga rättshandlingar på grund av ålderssvaghet. Nämnade exempel är bara några orsaker till att ett förvaltare ska upphöra.

Vem kan ansöka om upphörande av förvaltare

Förvaltaren, huvudmannen, närmast anhöriga och Överförmyndarnämnden är behöriga att ansöka om upphörande av förvaltare.